

Source :

ไทยโพสต์

Date : 16 ต.ค. 2559

Page :

5

No :

59468992

๒๑ ต.ค.รำลึกสมเด็จพระย่าแม่ฟ้าหลวง ๑๑๖ พรรษา นสพ.ไทยโพสต์อย่างก้าวขึ้นสู่ปีที่ ๒๑

๑ สถานที่ บ้านเรา

ปารีชาติ ประคองจิตร

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือปวงชนชาวไทยขนานพระนามของพระองค์ว่า “สมเด็จพระย่า” ในขณะที่ชาวไทยภูเขาถวายพระสมณนามว่า “แม่ฟ้าหลวง” ทรงมีพระนามเดิมว่า สິงวาลัย เสด็จพระราชสมภพที่เมืองนนทบุรี ในวันอาทิตย์ที่ ๒๑ ต.ค.๒๔๔๓ ปีชวด (ค.ศ.๑๙๐๐) ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หากยังมีพระชนม์ชีพจะมีพระชนมายุ ๑๑๖ พรรษา ทรงเป็นบุตรคนที่ ๓ ของพระชนกษุ และพระชนนีคำ ครอบครัวยุโรปประกอบอาชีพทำทองในซอยวัดนองคาราม ฝั่งธนบุรี

แรกเริ่มนั้นสมเด็จพระย่าทรงศึกษาที่ รร.วัดอนงค์าราม เรียนได้ไม่ถึงปี รร.เลิกกิจการ ทรงเข้ามาเรียนต่อที่ รร.ศึกษานารีซึ่งเป็น รร.สตรีในความอุปถัมภ์ของสมเด็จพระพุทธาจารย์ ทรงเรียนได้เพียงเดือนกว่าก็ออกจาก รร.เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์ ครั้นพระชันษาได้ ๗-๘ ปี

พระชนกขุนำพระองค์ไปฝากไว้กับคุณที่เลี้ยงจันทร์ แสงชูโต ได้ขึ้นถวายตัวเป็นข้าหลวงรุ่นเด็กในสมเด็จพระราชปิตุจฉา เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า จากนั้นทรงเล่าเรียนหนังสือกับหม่อมเจ้าหญิงมณฑลารพ กมลาสน์ ต่อมาสมเด็จพระย่า เจ้าฟ้าวไลยอลงกรณ์ฯ โปรดให้สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเข้าเรียนที่โรงเรียนสตรีวิทยาซึ่งอยู่ตรงข้ามกับ รร.สตรีวิทยาปัจจุบัน เมื่อสมเด็จพระย่าเจริญพระชันษาได้ ๙ ปี พระชนนีคำได้ถึงแก่กรรม จึงทรงอยู่ในพระอุปการะของสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และสมเด็จพระย่า เจ้าฟ้า วไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธรตลอดมา

ขณะทรงศึกษาที่ รร.สตรีวิทยาได้ทรงพำนักที่บ้านคุณหวน หงสกุล ซึ่งมีบ้านอยู่ใกล้ รร. ต่อมาทรงพำนักที่บ้านพระยาดำรงแพทยาคุณ (ฮวด วีระไวทยะ) กระทั่งจบการศึกษาปีที่ ๓ จาก รร.สตรีวิทยา พระชันษาได้ ๑๓ ปีจึงทรงเข้าศึกษาต่อ รร.แพทย์ผดุงครรภ์และหญิงพยาบาลแห่งศิริราชตามคำชักชวนของพระยาดำรงแพทยาคุณ ทรงเป็นนักเรียนใหม่ที่มีอายุน้อยที่สุดในโรงเรียน เมื่อทรงเรียนจบหลักสูตรได้รับประกาศนียบัตร ทรงทำงานต่อที่ รพ.ศิริราช

ตามข้อผูกพันของการเป็นนักเรียนหลวง

ในเวลาต่อมาสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าได้พระราชทานทุนเล่าเรียนเพื่อคัดเลือกนักเรียนแพทย์และนักเรียนพยาบาลส่งไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกาตามพระประสงค์ของพระราชโอรส สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมขุนนวมินทรราชดิศ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในส่วนพระองค์นั้นกำลังทรงศึกษาวิชาแพทยศาสตร์อยู่ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับทุน นร.พยาบาลมี ๒ คน คือ น.ส.สังวาลย์ ตะละภักดิ์ และ น.ส.อุบล ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ก่อนจะเสด็จไปสหรัฐอเมริกาทรงศึกษาภาษาอังกฤษที่ รร.กุลสตรีวังหลังซึ่งมีหม่อมไคโลเป็นอาจารย์ใหญ่ การเสด็จไปสหรัฐฯ ครั้งแรกโดยทางเรือพร้อมคณะนักเรียนไทยและผู้ดูแลจากกรุงเทพฯ ถึงประเทศสหรัฐอเมริกา ทรงศึกษาภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมอเมริกากับครอบครัวอดัมเสน ที่เมืองเบิร์กลีย์ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ๑ ปี จึงเสด็จโดยรถไฟไปยังเมืองบอสตันและได้เฝ้าฯ สมเด็จพระบรมราชชนกเป็นครั้งแรกที่สถานีรถไฟ ทรงวางพระองค์ประหนึ่งผู้ดูแลนักเรียนไทย ทรงกำชับเสมอให้นักเรียนไทยตั้งใจศึกษาเพื่อนำความรู้กลับไปพัฒนาประเทศ

พระบรมราชชนกทรงคุ้นเคยและมีพระทัยปฏิบัติต่อสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในเวลาต่อมา มีลายพระหัตถ์กราบบังคมทูลขอพระราชทานพระราชนุญาตหมั้น

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่ประเทศสหรัฐฯ เมื่อเสด็จกลับประเทศไทยมีพิธีอภิเษกสมรส ณ วังสระปทุม เมื่อวันที่ ๑๐ ก.ย.๒๔๖๓ โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ มาทรงเป็นประธานในพิธี จากนั้นทั้งสองพระองค์ทรงกลับไปศึกษาต่อที่สหรัฐฯ สมเด็จพระบรมราชชนกทรงศึกษาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และสถาบันเอ็มไอที สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเข้าศึกษาหลักสูตรเตรียมพยาบาลที่วิทยาลัยซิมมอนส์ และหลักสูตรการสาธารณสุขเกี่ยวกับ รร.ที่สถาบันเอ็มไอที ทั้งสองพระองค์ทรงสำเร็จการศึกษา หลังจากที่มีสมาชิกใหม่แห่งราชสกุลมหิดล วันที่ ๖ พ.ค.๒๔๖๖ หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา (สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์) ประสูติ ณ กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร ปลายปีนั้นครอบครัวมหิดลทั้ง ๓ พระองค์เสด็จกลับเมืองไทย สมเด็จพระบรมราชชนกทรงเข้ารับราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมมหาวิทยาลัย ทรงเป็นอาจารย์สอนวิชากายวิภาคศาสตร์ ประวัติศาสตร์แก่นักเรียนเตรียมแพทย์ รวมทั้งนิติคณะอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทรงตรวจตราพระราชกรณียกิจพระสุขภาพทรุดโทรม คณะแพทย์ถวายความเห็นว่าคุณควรประทับรักษาพระองค์ในประเทศที่มีอากาศหนาว ทรงนำครอบครัวไปทรงศึกษาต่อที่ประเทศเยอรมนี ต่อมาสมาชิกองค์ที่ ๒ คือ หม่อมเจ้านันทมหิดลได้ประสูติ ณ เมืองไฮเดลเบิร์ก ประเทศเยอรมนี ในวันที่ ๒๐ ก.ย.๒๔๖๘ ต่อมาทรงย้ายไปประทับที่เมืองโลซาน

ประเทศสวีเดน ต่อมาเสด็จกลับไปสหรัฐอเมริกา ทั้งสองพระองค์เพื่อทรงศึกษาเพิ่มเติม ในวันจันทร์ที่ ๕ ธ.ค. ๒๔๗๐ พระโอรสองค์ที่ ๒ ประสูติ ณ เมืองเคมบริดจ์ ได้รับการพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า ภูมิพลอดุลยเดช

สมเด็จพระบรมราชชนกทรงสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาแพทยศาสตรเกียรตินิยมใน พ.ศ.๒๔๗๐ ครอบครัวมหิดลได้เสด็จนิวัตประเทศไทยในเดือน เม.ย.๒๔๗๒ สมเด็จพระบรมราชชนกได้เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติหน้าที่เป็นแพทย์ประจำที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างนั้นทรงงานอย่างหนักด้วยพระทัยเสียสละเพื่อส่วนรวม กระทั่งประชวรและสิ้นพระชนม์ ณ พระตำหนักวังสระปทุม เมื่อวันที่ ๒๔ ก.ย.๒๔๗๒ ผ่านมาแล้ว ๘๗ ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีจึงทรงเป็นทั้งพระชนกและพระชนนีของพระธิดาและพระโอรสทั้งสองพระองค์ (พระเจ้าแผ่นดินทั้งสองพระองค์) โดยปริยาย

หลังจากที่รัชกาลที่ ๙ เสด็จนิวัตประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๔ สมเด็จพระยาทรงเริ่มบำเพ็ญประโยชน์อันมหาศาล ให้ปวงชนชาวไทยสืบทอดพระราชดำริในสมเด็จพระบรมราชชนก ต่อมา พ.ศ.๒๕๐๗ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงอุทิศพระองค์ในการเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ทหาร ตำรวจในชนบท กระทั่งมีพระอาการทางพระหทัยกำเริบและทรงเข้ารับรักษาพระองค์ที่โรงพยาบาลศิริราช เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๘ ก.ค.๒๕๓๔ เวลา ๒๑.๑๗ น. ท่ามกลางความวิปโยคโศกเศร้าอาดูรของพระประยูรญาติและเหล่าพสกนิกรทั่วแผ่นดิน

พระองค์ทรงได้รับการสดุดีว่า ทรงเป็นพระบรมราชชนนีพระองค์เดียวในโลกนี้ที่ทรงห่วงใยพสกนิกรในชนบท มารดาแห่งการสังคมศาสตร์ เสด็จลงมาจากฟากฟ้าเมื่อยังพระบาทออกจากเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ก้าวลงสู่พื้นดินของหมู่บ้านทูกันดารไกลโพ้นซึ่งมีแต่โคลนตมและฝุ่นธุลี ชาวบ้านชาวเขาได้สำนึกว่าตนนั้นเป็นประชาชนของแผ่นดินไทย โครงการพัฒนาตอยตุง มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระราชูปถัมภ์ มูลนิธิสงเคราะห์ตำรวจตระเวนชายแดนและครอบครัวในพระราชูปถัมภ์ ฯลฯ

วันที่ ๒๑ ต.ค.ปีนี้ นสพ.รายวันไทยโพสต์ที่มีคำขวัญ "อิสรภาพแห่งความคิด" มีอายุย่างขึ้นปีที่ ๒๑ ฉบับปฐมฤกษ์ ๒๑ ต.ค.๒๕๓๙ โดยมีโรจ งามแมน (เจ้าของนามปากกา เปลว สีเงิน) เป็นผู้บริหาร ยกทีมกอง บ.ก.ชุดเดิมจาก นสพ.สยามโพสต์ ร่วมด้วยทวีสิน สถิตยรัตน์ชีวิน (นามปากกา อ้วน อรชร) ผู้บริหารและ บ.ก.ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) ปัจจุบันกรรณิกา วิริยะกุล เป็นบรรณาธิการบริหาร นสพ.ไทยโพสต์

จากหนังสือพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ของกรมศิลปากร กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์.